

CURSET-SEMINARI PER A MESTRES I EDUCADORS

Dins el marc del conveni amb l'Ajuntament de Barcelona s'ha realitzat en el local del S.V.C. un curset especial per a 15 mestres d'EGB, BUP i Formació Professional donant prioritat a les escoles municipals.

La convocàtoria fou del 10 al 19 de novembre del 1980 i coincidí justament amb el començament dels cursos de reciclatge de català; aquest motiu i d'altres van donar lloc a algunes respostes negatives respecte a la convocatòria pel que fa a les escoles municipals, de les que donem alguns exemples significatius:

- La directora de l'escola municipal "Reina Violante" troba molt interessant el curset però els mestres estan molt ocupats amb les classes de català, que són molt importants per a conservar el lloc de treball.

- "A l'escola seria molt difícil de fer un taller de video ja que tenim un programa de matèries obligatòries molt ajustat".

- Un professor de l'escola professional J. Serrat i Bonastre assistí el primer dia i quasi obligat pel director de l'escola. Estava una mica confós i no sabia què era el video, qui era el Servei de video comunitari.. Un cop enterat de l'organització del curset i de la dedicació que suposava, considerà més important llogar els aparells i més endavant fer una gravació a l'escola; així que aquest mateix dia demanà un pressupost per un programa.

- Un altre escola suggerí fer un curset de video en horari escolar i convocat per l'Àrea d'ensenyament de l'Ajuntament.

- De l'escola municipal de Sant Andreu es desepuntà una mestre després de la primera sessió introductòria a la tècnica video, creient que era poc apropiada per a les nenes de la seva classe; la pràctica en canvi ens demostra que els nens i les nenes capten la tècnica i el llenguatge video amb més facilitat que els propis mestres.

Algunes de les escoles que no han pogut assistir a aquest curset, com l'escola municipal Barkeno, ho faran en el proper curset subvencionat; hen reservat ja algunes dedicacions pels tallers a les seves escoles.

Restaren doncs al curset els més interessats.

El programa del curset fou el següent:

Per a la realització pràctica del curset es van fer dos grups de vuit persones, així podien tenir accés, un per un, al maneig i pràctica del aparell portàtil.

L'efecte de mirall és essencial en el primer contacte amb el video; el descobriment de la propia imatge i la del grup de treball en el monitor de TV és estimulante i afavoreix més que qualsevol mitjà el debat, la confrontació, la comunicació.

A partir doncs d'aquests primers contactes de reconeixement basarem el treball en la pràctica individual. Donada la inexperiència en el camp de la imatge de la majoria dels assistents, les pràctiques es centraren molt en el maneig de la càmera i l'objectiu, fent petites gravacions a l'interior del local i introduint els criteris bàsics del llenguatge audiovisual. A l'acabar les pràctiques, visionarem les cintes per tal d'analitzar o millorar les gravacions de cadascú.

Entès el procés de realització, cada grup començà a suggerir idees per a la gravació final; el grup que podia treballar al matí decidí fer un reportatge del Parc de la Ciutadella i el grup de nit, una gravació d'una obra de cabaret a la Cúpula Venus: Teatr'en Poudre.

L'organització, la realització, els errors tècnics i la qualitat de la imatge fou comentat i discutit després del visionat.

A partir d'això doncs seleccionarem el material bó i es van suggerir idees, es va elaborar un petit guió pel muntatge. Per a la realització d'aquest perllongarem el curs dues sessions més per a cada grup.

En varen resultar dos programes: "Parc de la Ciutadella", 1/2", B/N, 20' i "Video en poudre", 1/2", B/N 15'.

Preparació del taller de video a les escoles

Comentats els criteris i propostes d'utilització del video a l'àmbit pedagògic, esmentats en el dossier del Seminari de video i educació (SVC, Juliol 80) ens fixarem en el punt D de l'esquema de partida: Aprentatge del llenguatge audiovisual. Taller pràctic de video per a estudiants.

Abans de concretar el propi taller, una sèrie de interrogants van ser comentats; es van fer algunes consideracions sobre les formes d'emprar el mitjà video a l'escola:

. Quina utilització pedagògica porta a l'alumne que un sol dia pugui disposar d'aquests aparells? Podria ser una experiència frustrant?

Els mestres donaren importància a que els nens coneixessin el mitjà, que el mateix procés de realització comportava una formació i que aquesta és enriquidora com a treball col·lectiu on hi ha un procés de relació personal i un aprenentatge de certs aspectes de la divisió del treball. A més es facilita als nens que tinguin uns coneixements mínims de com emprar aquesta nova tècnica; tampoc el microscopi és un aparell accessible a les escoles i és necessari que el coneixin i s'informin dels estudis i descobriments que permet. També es va dir que els nens darrerà la càmera desenvolupen el sentit de l'observació i per tant facilitaven la comunicació visual; aquesta es concretitzava en la producció de imatges mòvils on ells mateixos eren els protagonistes de les accions visualitzades.

. A quina edat o nivell escolar es creu que els nens poden manejar o entendre el funcionament d'una tècnica tant sofisticada?

Per les experiències vàlides realitzades anteriorment creiem que el cinquè, sisè, setè i octau nivell poden aconseguir una realització molt satisfactòria. A la preadolescència es manifesten ja unes capacitats adultes (potser de imitació) amb possibilitats d'aprenentatge en quant a la visió activa i abstractiva així com a l'experiència estètica. Tenen ja un sentit crític i encara que molt influenciats per la forma d'expressió de la TV, la imatge es entesa com a representació, expressió i comunicació d'idees. Aquí podem parlar dels tallers realitzats en el Primer congrés juvenil escolar, a l'escola Font d'en Fargas i a la Ponència de Cultura de l'Ajuntament de l'Hospitalet (veure dossier Video i Educació). Varem visionar alguns fragments d'aquestes cintes on els alumnes són els realitzadors i en alguns casos, actors; aquí els implicats ~~xxxxxxxxxxxx~~ s'adonaren de la capacitat creadora en quant a les experiències al

seu abast, temes com els seus amics, la seva escola, l'entorn social del seu barri o escola, personatges característics.

Tanmateix l'ajut tècnic és absolutament necessari, així com advertir als nens de la delicadesa dels aparells, de la cura i protecció que necessiten; per a l'observació del treball dels alumnes i per a la coordinació tècnica és necessari treballar amb un nombre reduït.

Modul de taller video a les escoles

Per a totes les escoles d'EGB, BUP i Formació Professional es dediquen tres sessions de quatre hores (horari escolar a convenir) amb un grup màxim de 8 a 10 alumnes.

Primera sessió: Contacte i familiarització amb els aparells.
 Explicació general sobre la tècnica video.
 Semblances i diferències amb la TV.
 Components del portàtil de video i les seves funcions.
 Video-mirall: reconeixement de la seva propia veu i imatge, la dels seus companys i professors.
 Manipulació del missatge, doblatge de só.

Segona sessió: Criteris bàsics del llenguatge audiovisual.
 Pràctiques de gravació, principalment càmera i entrevistes.
 Gravació a l'interior de l'escola.
 Visionat de la gravació; comentaris sobre la realització.
 Preparació del programa a l'exterior.
 Itinerari i organització: repartició del treball.

Tercera sessió: Connexió dels aparells, colocació de la cinta.
 Gravació fora de l'escola.
 Visionat a l'escola; crítica i comentaris sobre el treball realitzat.

Resta oberta la possibilitat de fer un altre visionat pels professors de l'escola si ho desitgen. Es fera un muntatge resum de tots els tallers realitzats a les escoles i estarà a disposició dels interessats.

En aquest modul de taller de video a les escoles s'ha introduït algunes variants per a l'escola d'adults i les de formació professional.

En quant a la formació d'adults, el professor va considerar molt adient la utilització del video com a estri terapèutic; seria aplicat concretament als "neoelectors", persones que aprenen a llegir i escriure. Es tractaria de fer quatre gravacions espaiades entre si per tal de registrar

i avaluar l'avenç en el procés d'aprenentatge de la lectura mecànica, comprensiva i interpretativa; els alumnes estan preparant la interpretació d'una obra de teatre.

El professor de l'escola Massana ha introduït una sessió experimental en el taller de TV que estava donant a l'escola, des de principi de curs, tal com es pot veure a l'informe corresponent.

Dedicacions:

Realització del curset i seminari: dues persones a mitja dedicació durant 16 dies: 16 dedicacions.

Realització de 5 tallers complets més un visionat extra a l'escola municipal del Bosc de Montjuich i una sessió a l'escola d'adults Soller: 8 i 1/2 dedicacions.

Anexe 1

Llista de participants

Tomás Heras	· E.N. Soller (adults)
Bonaventura Requena	· E.M. del Bosc de Montguich (setè nivell)
Anna de Haro	· E.P. Sant Feliu, l'Hospitalet (vuitè nivell)
Jesús A. Prieto	· E.M. Massana (secció disseny industrial)
Manoli Cuervo	· E.N. Pegaso (vuitè nivell)
Pere Maragall	· I.B. Manolo Hugué, Caldes de Montbui (BUP)
Olegario López	· E.N. Font d'en Fargas (mitjans audiovisuals)
Enrique Dooeven	· Taller Galileo (activitat extraescolar)
Hilda Larrea	· Col·legi Verge de la Pau (vuitè nivell)
Pel Salvat	· E.N. Ramón Casas (cinquè nivell)
Nuria Aguirre	· E.N. J.M. de Sagarra (vuitè nivell)
Francisca Bunster	· E. de EGB (U.CENTRAL)
M. Dolors Peirò	· E. Ing. de Telecomunicacions (ga. M.A.)
Joan Tixé	· E. Joan XXIII, l'Hospitalet (formació professional)
Tomás Razquin	· E. d'EGB (pràctiques d'ensenyament)
	· Barreno

Responsable del SVC: Lluïsa Roca

Col·laboradors: Julián Alvarez i Nuria Font

Anexe 2

Programa del curs pràctic de video

- Primera sessió:
- Breu explicació del funcionament de TV: transmissió de imatges i sons per cable o per ones i la seva recepció.
 - Visionat de la cinta: curs Philips de TV: -el tub de TV
-la ona TV
-el tub de la càmera.
 - Diferències entre video i televisió.
 - Funcionament de la càmera de video, procés de gravació magnètica, capçals gravadors i cinta.
 - Video standards.
- Segona sessió:
- Components de l'equip portàtil Sony 1/2" N/B
 - Com es connecten cadascun dels aparells i la seva funció, col·locació de la cinta.
 - Funció dels interruptors.
 - Introducció a la càmera de video, lents, condicions de llum, visor de la càmera.
 - Microfons, auriculars, bateries i trípode.
 - Circuit tancat TV.
 - Cura i protecció de l'equip.
- Tercera sessió:
- Pràctica de gravació (interior)
 - Reproducció de la cinta, demostració dels diferents mètodes.
 - Radiofreqüència.
 - Muntatge: instal·lació i mètodes.
 - Neteja de capçals
 - Cables i jacks.
- Quarta sessió:
- Llenguatge cinema i video.
 - Visionat de cintes
 - Preparació i guió del programa
- Cinquena sessió:
- Gravació del programa
- Sisena sessió:
- Visionat i anàlisi dels programes gravats. Muntatge.
- Setena sessió:
- Preparació del taller de video a les escoles.

Curset-Seminari per a mestres i educadors

Data de realització: del 10 al 19 de Novembre de 1980

Assistència : 15 mestres de E.G.B., BUP i F. Professional

Participants : (anexe)

Programa del curset: (anexe)

Programa del Seminari: preparació i elaboració del mòdul de Taller de Video a les escoles : aprenentatge del llenguatge audiovisual i taller pràctic.

Les tres escoles municipals que hi han participat -E. Massana, E. del Bosc de Montjuich i E. Barkeno- han sigut les més interessades des de que van rebre la convocatòria; d'altres no podien assistir-hi degut a la coincidència amb el curs de reciclatge de català per a mestres d'EGB.

La convocatòria no va poder ésser coordinada per a les entitats municipals més apropiades . A l'I.M.E no hi havia cap substitut en el lloc de la directora M^a. Antonia Canals que feia poc havia estat traslladada. A l'Àrea d'Ensenyament, tampoc col·labora en la coordinació dient que és l'EMAV l'encarregada *d'aquelles realitzacions (centriste Pau Ferrer)*. Proposem que a partir d'ara , l'àrea d'ensenyament o l'IME coordini i assebehti a les escoles municipals de les activitats que el Servei de Video Comunitari dirigeix als mestres i educadors .

Entre els participants al curset es formaren dos grups per a la realització pràctica i resultaren dos programes :

- 1.- "Video 'en poudre " Obra de cabaret a la Cupula Venus. 1/2" B/NK
- 2.- "Parc de la Ciutadella". Reportatge. 1/2" B/N 20'

Material utilitzat: 2 portàtils B/N 1/2"

1 taula de muntatge 1/2" B/N

2 Visionats al local del SVC entre el participants a la realització i un pels actors de l'obra , Teatr'en Poudre .

Col·laboradors : Julian Alvarez i Nuria Font
per SVC : Lluisa Boea

Total dedicacions del curset i Seminar : 16